

Lausunto

16.06.2025

Asia: VN/19841/2024

Lausuntopyyntö Ulosottolaitoksen toimipaikoista ja niiden tehtävistä annetun oikeusministeriön asetuksen muuttaminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Juristiliitto tunnistaa, että koko oikeushallinnon merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstö- ja kiinteistökulut. Jotta jokaisella olisi kuitenkin mahdollisuus saada asiansa käsiteltyä kohtuullisessa ajassa myös täytäntöönpanovaiheessa, on olennaista, että tuottavuustoimet tällaisessa tilanteessa kohdistuvat mahdollisuuksien mukaan jälkimmäiseen kuluerään. Etenkin toimipaikkaverkoston tarkasteleminen lienee tässä kohdin järkevää, vaikka nyt esitetty vähennysesitys onkin mittava.

Palveluna ulosotto on kansalaisten ja yhteiskunnan jäsenten osalta erilainen suhteessa muiden viranomaisten palveluihin: jo nykyisin asiakkaiden tavoittaminen sekä tarpeen vaatiessa saanti paikalle Ulosottolaitoksen toimipaikkaan voi olla haastavaa. Kun toimipaikkaverkostoa supistetaan, tulee tämä lisäämään niin virkamiesten kuin asiakkaidenkin osalta kulkemiseen liittyvää aikaa. Vaikka digitaalisten palvelujen ja järjestelmien hyödyntäminen entistä laajemmin onkin yleistynyt, toimitaan ulosotossa edelleen kasvotusten sekä toisaalta fyysisesti paikan päällä täytäntöönpanotoimissa. Tästä johtuen on tärkeää, että ulosottomiehen toimitusmatkojen ja asiakkaiden asiointikäyntien matka-ajat ja -kustannukset tulee pitää kohtuullisina palveluverkkoa uudistaessa. Näiden kasvua ei suunnitelmassa ole nyt arvioitu.

Juristiliitto esittää huolensa nyt annetun toimipaikkaverkoston kehittämis ehdotuksen vaikutuksista Ulosottolaitoksen antaman palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen. Nykyisillä Ulosottolaitoksen toimipaikoilla on tärkeä rooli kansalaisten oikeusturvan ja täytäntöönpanon toteutumisen takaajana. Juristiliitto suhtautuu neutraalisti sellaisten toimipaikkojen lakkauttamiseen, mitkä sijaitsevat kohtuullisen etäisyyden päässä säilytettävästä toimipaikasta.

Erityistä huolta Juristiliitto kantaa keskisuurten toimipaikkojen ja pitkien etäisyyksien päässä olevien toimipaikkojen lakkauttamisesta syntyvistä vaikutuksista. Ulosottolaitoksen toimipaikkaverkoston

laajuus vaikuttaa suoraan siihen, miten tehokkaasti paikalliset olosuhteet huomioiden ulosottoasioita voidaan hoitaa. Riittävä toimipaikkaverkosto voi edistää myös henkilökunnan tarkoituksenmukaista työskentelyä, turvallisuutta ja työpaikan yhteisöllisyyttä. Pahimmillaan oman työpisteen siirtyminen toiseen toimipaikkaan voi aiheuttaa yksittäiselle työntekijälle siirtymisiin liittyviä ajallisia ja kustannuksellisia lisäyksiä, jotka voivat vaikuttaa työn mielekkyyttä heikentävästi. Lisäksi oletuksena ei voi olla se, että virkamies toteuttaa työtään kotoa käsin, kun kyseessä on merkittävässä määrin asiakkaiden yksityisyydensuojan piiriin kuuluvien asioiden käsittelystä.

Juristiliitto toteaa huomiona, että mikäli esityksen mukaisia lakkautuksia tehdään, tulee jäljelle jäävien toimipaikkojen tilojen olla riittäviä myös lakkautettavista toimipaikoista siirtyvien henkilökunnan jäsenten ja toiminnallisuuksien osalta.

Tuomainen Jenni
Juristiliitto - Juristförbundet (rek. Suomen Lakimiesliitto - Finlands
Juristförbund ry)